

Fakulta rybnářství
a ochrany vod
Faculty of Fisheries
and Protection
of Waters

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice
Czech Republic

Monitoring a metody odlovu raků

Pavel Kozák, 2013

www.frov.jcu.cz

Metody lovu raků

- do ruky (s pomocí sítě)
- na proutek s návnadou
- rakovky
- vrše
- sítě
- el. proudem
- vypuštěním nádrže
- potápění

MONITORING VÝSKYTU RAKŮ	ODLOV RAKŮ
V mělkých řekách a potocích	V mělkých řekách a potocích
1 Ruční prolovení úkrytů	1 Ruční chytání, ve dne
2 Noční sledování raků	2 Ruční chytání, v noci
3 Proutky s návnadou / ruční sítě	3 Proutky s návnadou / ruční sítě
4 Vlečná síť	4 Ruční chytání, ve dne
5 Odlov na určité ploše	
6 Lov elektrickým agregátem	
7 Speciální odlov juvenilních raků	
8 Vrše opatřené kamerou	
V hlubokých řekách, jezerech a rybnících	V hlubokých řekách, jezerech a rybnících
1 Vrše	1 Vrše
2 Vrhací vězence, vrhací sítě	2 Použití čeřenu
3 Potápění	3 Vrhací vězence, vrhací sítě
4 Použití čeřenu	4 Raci jako vedlejší produkt při rybolovu
5 Ex situ nebo doplňkové metody	

Ruční odlov

- *Mělké tekoucí vody*
- *Prohledávání úkrytů*
- *Postup proti proudu*

Proutek s návnadou

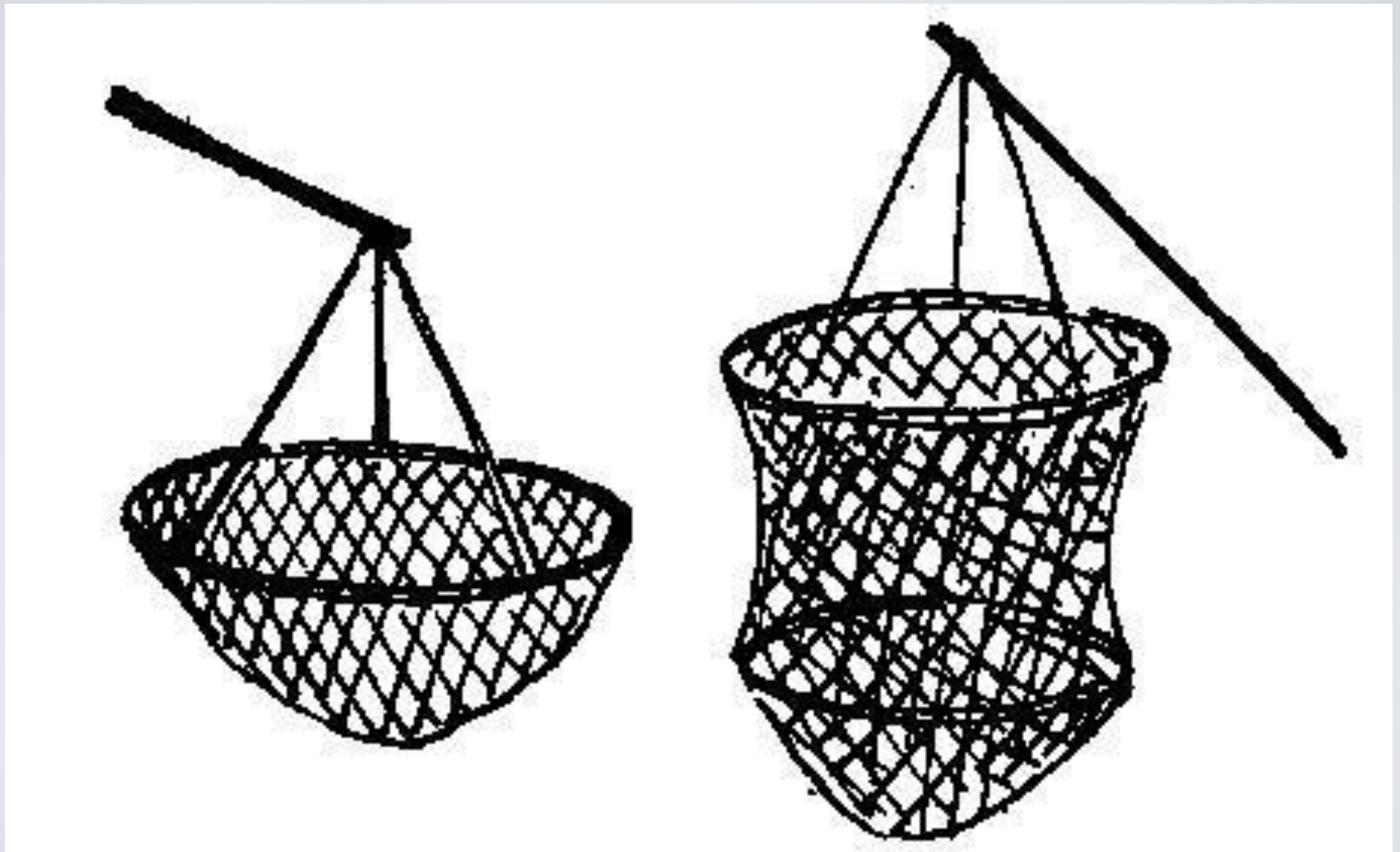
- *Oligotrofní vody*
- *Přístupná břehová linie*
- *Úspěšná metoda i pro odlov samic s vajíčky*

Proutek s návnadou

Rakovky

Vrše

- *Nejvyužívanější metoda*
- *Možnost standardizace (ks/vrš/noc)*
- *Hobby i komerční lov*
- *Požadavky na vrš*
 - *Efektivita odlovu – vstup do vrše, velikost otvorů*
 - *Skladnost a jednoduchý transport*
 - *Snadná údržba*
- *Odlov dospělých a remontních jedinců*
- *Nízká úspěšnost např. při odlovu raka pruhovaného v nádržích*

Šnorchlování

- *Rychlý a snadný průzkum*
- *Dostatečná průhlednost vody*

Potápění

- *Technicky a časově náročné*
- *Min. 2 osoby*
- *Dostatečná průhlednost vody*
- *Možnost pozorování raků v přirozeném prostředí*
- *Pořizování video a fotodokumentace*

Elektrolov

- *Možnost poškození raků*
- *Neodhadnutelná úspěšnost*
- *Nutnost proškolení*
- *Povolení*
- *Kombinace s odlovem ryb*
- *Opakovaný odlov může vést k migraci*

Vypuštění nádrže a sběr

- *Nejefektivnější metoda*
- *Nejvíce ohrožuje populaci raků včetně juvenilů*
- *Postupný sběr raků při vypouštění*
- *Teploty nad 20 °C nevhodné*
- *Rychlé napuštění nádrže*
- *Letnění a zimování – likvidace raků*

Postup při výlovu

- Termín výlovu, teplota, reprodukční cyklus
- Postupné vysbírání raků v břehové linii (ne až na lovišti)
- Krátkodobé nebo dlouhodobé přechovávání
- Rychlé napuštění rybníku

Doplňkové metody

- *Sledování svlečků nebo uhynulých raků*
- *Pozorování požerků, zbytků ve výkalech (vydra, norek), nebo trávicím traktu ryb*

Úspěšnost odlovu je závislá na:

- *Metodě*
- *Ročním období*
- *Reprodukčním a růstovým cyklu*

Při odlovu do vrší:

- *Návnadě*
- *Velikosti ok a vstupů*
- *Četnosti a době kontrol*
- *Počasí, výšce hladiny, atd.*
- *Druhu raka*
- *Úživnosti lokality*
- *Věku a pohlaví*

Záznamy o lovu

- *Doba*
- *Místo*
- *Způsob*
- *Počet a druh odlovených jedinců*
- *Pohlaví, samice s vajíčky, velikost, hmotnost*
- *Nemoci, ztráty klepet,*

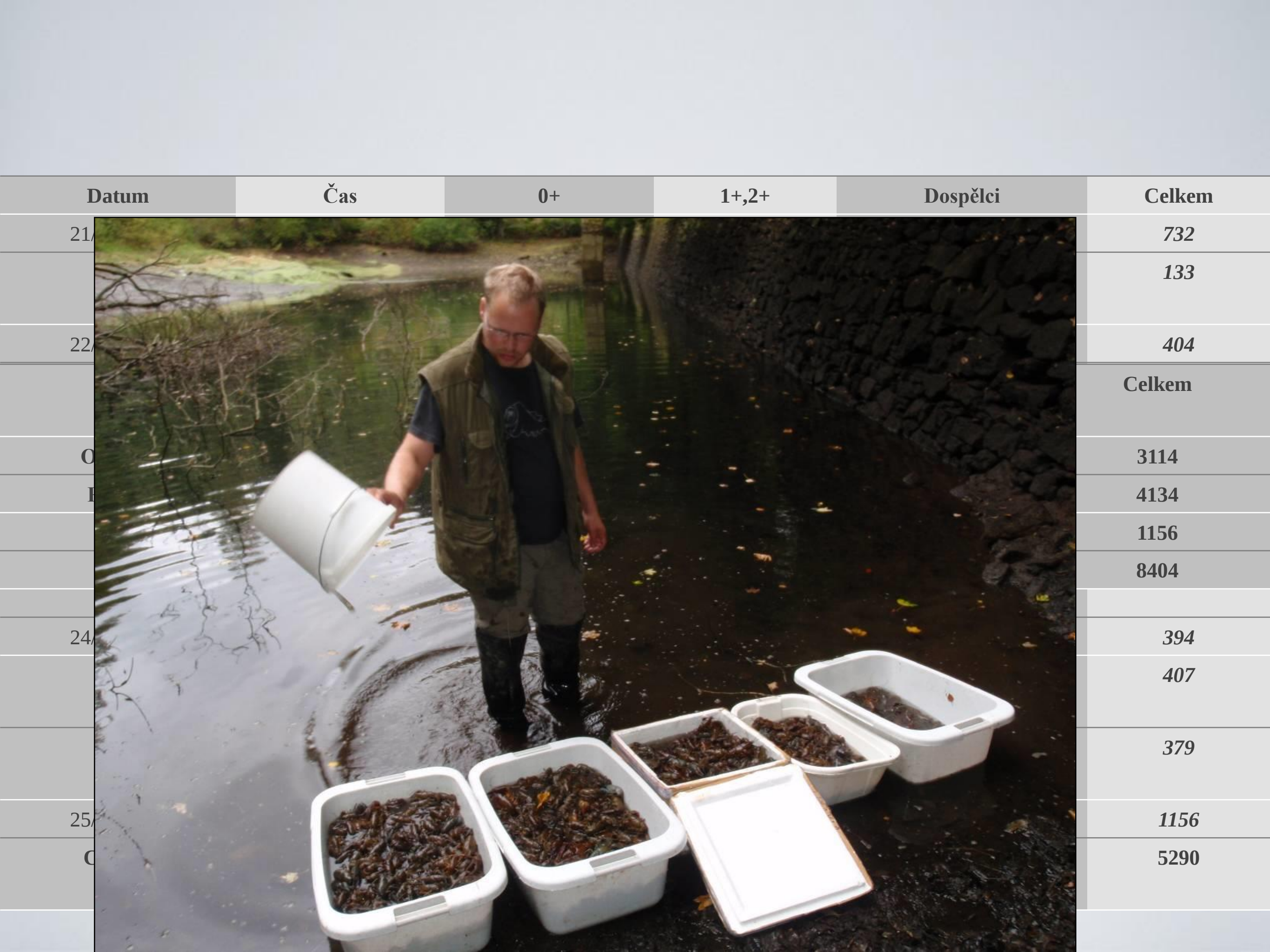
Transport raků

- *Krátkodobý vs. Dlouhodobý*
- *Dospělci vs. Ráčata*

Záchranné transfery

1. Důvod nutnosti repatriace
2. Obhlídka lokality, monitoring populace
3. Sladění prací, konzultace s příslušnými orgány
4. Minimalizace negativních důsledků pro původní populaci
5. Výběr náhradní lokality
 - Vzdálenost
 - Vhodné podmínky
 - Bez raků – původních i nepůvodních
 - Návrat na původní lokalitu? Slovitelnost.
6. Volba vhodného způsobu odchytu či jejich kombinace
7. Přechovávání raků, transport
8. Nepůvodní druhy raků !!!!!!!!!!!!!!!

Datum	Čas	0+	1+,2+	Dospělci	Celkem
21/					732
					133
22/					404
					Celkem
O					3114
F					4134
					1156
					8404
24/					394
					407
					379
25/					1156
O					5290